

KU 327/M

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Warszawa, dnia 21.07.2011 r.

Jolanta Fedak

DPR – 0702 – 52/JS/KJ/2011

Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej Senatu RP

Odpowiadając na pismo z dnia 8 lipca 2011 r., znak: BPS/KU-034/1266-2/11, w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej rozwiązań prawnych zaproponowanych w *projekcie ustawy o zmianie ustawy o opłatach w sprawach karnych (druk senacki nr 1266)*, w związku z podjęciem prac przez Komisję Ustawodawczą Senatu RP nad ww. projektem, pragnę uprzejmie wyjaśnić, co następuje.

Zgodnie z sentencją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 marca 2011 r. (sygn. akt SK 13/08) - *art. 4 ust. 1 dekretu z dnia 26 października 1950 r. o należnościach świadków, biegłych i stron w postępowaniu sądowym (Dz. U. Nr 49, poz. 445, z 2004 r. Nr 273, poz. 2702 oraz z 2009 r. Nr 221, poz. 1739)* jest niezgodny z art. 64 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Podstawą wydania ww. wyroku było uznanie, iż nakłady ponoszone przez świadków z tytułu realizacji ustawowych obowiązków wobec wymiaru sprawiedliwości nie mogą być zróżnicowane w zależności od tego, czy postępowanie toczy się przed sądem cywilnym czy też karnym. Tymczasem, zakwestionowany powyżej przepis dekretu wprowadzał rozwiązania mniej korzystne w tej kwestii aniżeli obowiązujące przepisy art. 86 ust. 1 *ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz. U. z 2010 r., Nr 90, poz. 594)*.

Załączony projekt ustawy o zmianie *ustawy o opłatach w sprawach karnych (druk senacki nr 1266)* stanowi więc przede wszystkim wykonanie ww. wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Projektodawca uznał jednak, iż koniecznym jest dalsze przekształcenie systemu prawnego w kierunku umożliwiającym zastosowanie do świadków, biegłych oraz innych stron postępowania karnego zasad obowiązujących przy wypłacaniu należności takim osobom w postępowaniu cywilnym. Wprowadzenie w życie projektowanych zmian zrówna bowiem ich sytuację prawną w zakresie zwrotu kosztów podróży, noclegu, utrzymania oraz utraconego zarobku lub dochodu. Zarówno bowiem projektowany art. 20a *ustawy o zmianie ustawy o opłatach w sprawach karnych*, jak również art. 86 *ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych* wprowadzają zasadę rozliczania ww. należności według zasad zawartych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. z 2002 r. Nr 236, poz. 1990 z późn. zm.). Podobnie zasady obliczania przeciętnego, dziennego, utraconego zarobku, który podlega zwrotowi świadkowi (pozostającemu w stosunku pracy) w związku ze stawiennictwem w sądzie, w obu przypadkach obliczany będzie według zasad obowiązujących przy ustalaniu należnego pracownikowi ekwiwalentu pieniężnego za urlop (art. 20b projektu ustawy oraz art. 85 *ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych*).

De lege ferenda należałoby jednak rozważyć zamieszczenie w obu ww. przypadkach regulacji, która uzależniałaby wypłatę wynagrodzenia za utracony zarobek od tego, czy pracownikowi przysługuje wynagrodzenie za ten dzień u pracodawcy czy też nie. Należy bowiem zauważyć, iż zgodnie z regulacją zawartą w § 16 *ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 maja 1966 r. w sprawie sposobu usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania pracownikom zwolnień od pracy* (Dz. U. z 1996 r. Nr 60, poz. 281 z późn. zm.) - w razie skorzystania przez pracownika ze zwolnienia od pracy m.in. na czas niezbędny do stawienia się na wezwanie sądu pracodawca wydaje zaświadczenie określające wysokość utraconego wynagrodzenia za czas tego zwolnienia w celu uzyskania przez pracownika od właściwego organu rekompensaty pieniężnej z tego tytułu - w wysokości i na warunkach przewidzianych w odrębnych przepisach, chyba że obowiązujące u danego pracodawcy przepisy prawa pracy przewidują zachowanie przez pracownika prawa do wynagrodzenia za czas zwolnienia. Powyższe oznacza zatem, iż brak ww. zastrzeżenia w obu ustawach może spowodować sytuację, w której świadek w związku ze stawiennictwem w sądzie, otrzyma zarówno wynagrodzenie za ten dzień (jeśli

prawo do zachowania wynagrodzenia przewidują przepisy obowiązujące u pracodawcy) oraz zwrot utraconego zarobku od sądu. Ponadto, z uwagi na fakt, iż zarówno *usiawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych*, jak również *projekt ustawy o zmianie ustawy o opłatach w sprawach karnych* leżą w kompetencji Ministra Sprawiedliwości, w poruszonej powyżej kwestii należałoby zasięgnąć także jego opinii.

Reasumując powyższe pragnę wyrazić opinię, iż mając na względzie przede wszystkim wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego, projektowane zmiany, w zakresie kompetencji mojego resortu, należy ocenić pozytywnie.

Z szacunkiem

z up.
MINISTER
Jarosław Duda
SEKRETARZ STANU